

FOTO: SAFERA

Mikko Reinikainen visar hur man grillar korv på Saferas vis.

Intelligent spisvakt

TEXT Karin Wandrell

Det finska företaget Safera har tagit fram en spisvakt som både kan stänga av spisen och släcka bränder. Företaget erbjuder också extrautrustning i form av vattensensorer för att förebygga vattenskador i köket.

Mikko Reinikainen är en av grundarna av Safera. I botten är han civilingenjör, utbildad vid Helsingfors tekniska högskola.

– Idén till spisvakten väcktes efter ett seminarium som Räddningsbranschens Centralorganisation i Finland, SPEK, anordnade. Försäkringsbolaget Fennia visste att jag och mina affärspartners arbetade med produktutveckling och frågade om vi kunde ta fram en självsläckande spisvakt.

Spisar ligger bakom en stor del av bostadsbränderna och bara i Sverige rapporteras drygt 1 300 spisbränder varje år.

– Vi ville ha en ny typ av spisvakt. Snygg och intelligent som fungerar utan att störa matlagningen. Fettbränderna kommer till

exempel troligen att öka i takt med att effektiva moderna spishällar blir alltmer populära. De nya spisarna är så effektiva att det bara tar ett par minuter för olja i en kastrull att börja brinna, säger Mikko.

I februari öppnade Safera ett dotterkontor i Södertälje under Mikkos ledning som ska fungera som nordiskt kontor. I Sverige samarbetar man med Thermex Scandinavia AB som säljer spiskåpor och spisfläktar med Safera spisvakt.

Snygg och trygg

Spisvakten finns i två versioner. Med Thermex-Safera Smart går det att undvika de vanligaste farsituationerna genom

avstängning av bortglömd spis och ett automatiskt barnlås som sitter placerat på fläkten utom räckhåll för små barnfingrar och husdjurs tassar.

Thermex-Safera Premium innehåller förutom den intelligenta spisvakten med automatiskt barnlås även utrustning för att snabbt och effektivt släcka spisbränder.

– Skulle något glömmas på spisen ingriper spisvakten innan det hunnit utvecklas till en stor brand vilket skapar säkerhet i hemmet. Det ökar också tryggheten för äldre, spisvakten hjälper dem att kunna bo kvar hemma och de kan fortsätta laga sin egen mat vilket ger ökad livskvalité. För fastighetsägare innebär den att de slipper person- och fastighetssskador. Det leder också till färre onödiga larm på äldreboenden vilket gör att personalen kan ägna sig åt sina egentliga arbetsuppgifter, säger Mikko.

Färdigmonterad i fläkten

Själva släckningsenheten sitter färdigmonterad i spisfläkten och behöver inte anslutas till vatten. Fyra deciliter vätska räcker för att släcka även ganska stora bränder. Släckvätskan är densamma som används i restaurangkök för att släcka fettbränder.

– Det är mycket effektivt, berättar Mikko. Vi har haft demonstrationer för brandskyddsspecialister och försäkringsfolk då vi tände eld på 2½ liter olja i ett plåtfat. Det tog Safera 4 sekunder att släcka branden. De blev ganska överraskade men efter 400 försök vet vi att det fungerar!

Huvudmarknaden för spisvakten är nyproduktion, studentbostäder och seniorboende.

Safera erbjuder också extrautrustning i form av vattensensorer som förebygger vattenskador i kök, vilket är ett vanligt problem i Finland. Sensorerna, som mest liknar avlånga kretskort, installeras under diskbänksskåp och diskmaskin. Om sensorn sedan får kontakt med vatten går larmet.

Prisbelönt idé

Spisvakten har väckt stor uppmärksamhet och fick finska Brandskyddsfondens innovationspris 2007. Den ingår numera också i Brandskyddsföreningen Sveriges koncept Brandsäkert hem. Det finska försäkringsbolaget Fennia kommer att införa Safera spisvakt som standard i sina kommande nybyggen och den som har Safera spisvakt ▶

- får 30 procent rabatt på hemförsäkringen. Mikko hoppas att även de svenska försäkringsbolagen vill följa efter.

Exempel på kunder i Finland är De

Blindas Vänner i Helsingfors, KOY Helsingfors servicebostäder, Studenthuset i Lahtis, TRS-sällskapets projekt Ekoelias och det ekologiska seniorboendet projekt Esko.

Den officiella lanseringen i Sverige sker på Nordbyggmässan den 23–26 mars, men Familjebostäder Stockholm har redan bestämt sig för att installera Safera spisvakt i alla sina nybyggen.

– Jag blev uppringd av svensk-finska handelskammaren som berättade om ett finskt företag som gärna ville presentera en produkt för att förebygga bränder, berättar Peter Wickman, distriktschef, brandskyddssamordnare och säkerhetschef på Familjebostäder Stockholm. Spisvakten visade sig vara så intressant att jag förde idén vidare till vår chef för nyproduktion och tillsammans åkte vi över till Finland och Safera för att besöka tillverkning, fastigheter och finska räddningstjänsten. När vi kom tillbaka beslöt vi oss för att pröva spisvakten i en nybyggd fastighet i Högdalen med 31 lägenheter och nu har vi tagit beslutet att installera den i all nyproduktion.

Familjebostäder Stockholm samarbetar sedan tidigare med Brandskyddsföreningen och använder sig av konceptet Brandsäkert hem vilket man kommer att fortsätta med. ■

Safera spisvakt

- Larmar med en ljudsignal i farsituationer. Efter kvittering av larmet kan matlagningen fortsätta som vanligt.
- Om larmet inte kvitteras bryter spisvakten strömmen till spisen.
- Om det inte räcker med fränkoppling av strömmen släcker Safera spisbranden snabbt och effektivt (gäller endast modellen Premium).
- Spisvakten har ett barnlås monterat på manöverpanelen på spisflåkten dit barn (och husdjur) inte når, och som även kan kontrollera strömmen till ugnen. Barnlåset kan även kopplas på automatiskt efter det att matlagningen avslutats.
- Safera är enkel att montera och kräver inga extra ledningar eller vattenanslutningar. Det enda som krävs är ett extra jordat tvåvägsvägguttag.

FOTO: SAFERA

- Den trådlösa förbindelsen mellan spisflåkten och mottagarenheten är konstruerad speciellt för säkerhetskritiska objekt. Förbindelsen skapas automatiskt vid inkopplingen.
- Spisvakten är kompatibel med alla vanligt förekommande elspisar och spishållar inklusive induktionshållar (400 V/230 V). Den stör inte spisens timer eller övriga säkerhetsfunktioner.

Varför dör människor i bostadsbränder?

Informationsdag

18 maj klockan 10–15 på World Trade Center i Stockholm

Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) och Brandskyddsföreningen anordnar tillsammans en informationsdag kring detta mycket aktuella ämne.

MSB har fått regeringens uppdrag att utarbeta en nationell strategi för att stärka enskildas brandskydd. Informationsdagen är ett led i detta arbete. Det är bara genom samverkan vi kan göra något åt de svarta siffrorna – och till de viktigaste aktörerna hör fastighetsägarna och socialtjänsten.

Dödsbrandsiffrorna från föregående år ligger fortsatt på en hög nivå och detta är mycket oroande.

Ny forskning ger oss möjlighet att redovisa en del av svaren på frågan.

Det finns nämligen inte *en orsak* eller *en åtgärd* för att komma till rätta med problemet. Och problemet är faktiskt något mer omfattande och mer mångfacetterat än vad vi hittills har vetat.

Anders Bergqvist, brandingenjör och forskare vid Storstockholms brandförsvaret, redovisar sina senaste, mycket spännande resultat och representanter för myndigheter och organisationer ger sina synpunkter på problemet.

Boka dagen i din kalender redan nu!

Särskild inbjudan med program kommer i mitten av mars

Brandskyddsföreningen